

678. — Ἐδῶ ἐβασίλευσαν πολλοὶ κατὰ διαδοχὴν ὄλοι τρυφῆλοὶ βασιλεῖς.

750. — Χιλδέρικος Γ'. ἐξώσθη ἀπὸ τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν Πιπῖνον, καὶ ἐκλείσθη εἰς μοναστήριον.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Δ'.

Ἀκολουθία περὶ τῆς χωνεύσεως.

Ὅπισω ἀπὸ τὸν κοκκάλινον θόλον τοῦ σῦρα νίσκου, εἶναι τὸ σκέπασμα, τὸ ὁποῖον σηκώνεται, χαμηλώνεται, ἀπλώνεται, καὶ ἐμποδίζει τὸ καταπινόμενον φαγητὸν εἰς τὴν ὑπάγει εἰς τὸ λάκκωμα τῶν βρωθῶνων, εἰς τὸ ὁποῖον, ἐξ ἀπροσεξίας, ὑπάγει ἐνίοτε. Εἰς τὴν μέσην τῆς κάτω ἄκρας τούτου τοῦ σκεπάσματος εἶναι ὁ σταφυλίτης εἰς σχῆμα κώνου. Οὗτος, ὅχι μόνον βοηθεῖ τὸ σκέπασμα, ἀλλὰ χρησιμεύει καὶ εἰς τὸν ἦχον. Εἰς τὸν κατάρξρον πρήσκειται τόσον, ὥστε ἐξαπλώνεται ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν.

Τὸ στόμα ἔχει ἀδένια, καθὼς καὶ ὅλον τὸ σῶμα, (εἰς τὴν γλῶσσαν μας λέγονται Γαργαρίδες) καὶ εἰς αὐτοὺς συνάζεται ὁ σίελος. Ὅταν λοιπὸν βάλωμεν τὸ φαγητὸν εἰς τὸ στόμα, καὶ τὸ μασῶμεν, οἱ τομεῖς ὀδόντες τὸ κόπτουσιν, οἱ κυνόδοντες τὸ κατασχίζουσι, καὶ αἱ μῦλαι τὸ ἀλέθουσιν. Ἐξ αἰτίας τοῦ μασήματος, καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν χυμῶν τοῦ φαγητοῦ, ἐβγαίνει πολὺς

σίελος, ὃ ὁποῖος ἐνόνεται μὲ τὸ μασσώμενον φαγη-
 τὸν, καὶ μὲ τὸ μέσον τῆς γλώσσης γίνεται βῶλος,
 ὅστις στενοχωρούμενος ἀπὸ τὰ πλευρὰ τοῦ στό-
 ματος, σπρώχνεται μὲ τὴν ἄκρην τῆς γλώσσης
 πρὸς τὰ μέσα τοῦ στόματος, καὶ σπρώχνει τὸν
 σταφυλίτην, καὶ οὗτος κλείει τὰς τρύπας τῶν
 ῥυθμῶν. Ὁ βῶλος ἀπαντᾷ πρῶτον μίαν τρύπαν,
 ἣτις εἶναι τοῦ λάρυγγος, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου
 ἀναπνέομεν ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, καὶ συστένεται
 ἀπὸ χόνδρους, δεμένους ἕνα μὲ τὸν ἄλλον. Ἐκεῖ
 βλέπει τινὰς τὰς χορδαῖς τῶν φωνῶν, μεταξύ τῶν
 ὁποίων φαίνεται καὶ μία χαραγὴ, καὶ λέγεται
 γλωττίς. Ὄταν κινουῦνται οἱ χόνδροι, ἀπλώνονται αἱ
 χορδαί, καὶ μαζεύεται εἰς στενώτερον ἢ γλωττίς
 ἢ ἐκτείνεται, διὰ τὰ κάμη διαφόρους φωνάς. Ὁ
 λάρυγξ ἔχει σκέπασμα, τὸ ὁποῖον προχωρεῖ ἀπὸ
 τὸ ἔμπροσθεν πρὸς τὸ ὀπίσθεν, καὶ λέγεται ἐπι-
 γλωττίς. Ὁ βῶλος λοιπὸν σπρώχνει τὴν ἐπιγλωτ-
 τίδα, καὶ αὕτη σκεπάζει τὸν λάρυγγα, καὶ ὁ
 βῶλος περνᾷ ὡς ἀπὸ γέφυραν. Πολλάκις ἀπὸ
 τὴν βίαν ἐμβαίνει ψυχίον εἰς τὸν λάρυγγα, ἢ
 σταλαγματία νεροῦ, καὶ κυριευόμεθα ἀπὸ βῆχα,
 τὸν ὁποῖον προξενεῖ ἢ φύσις, διὰ τὰ τινάξῃ ἔξω,
 ὅ,τι ἐμβῆκεν εἰς τὸν λάρυγγα, εἰδ' μὴ, πνι-
 γόμεθα.

Μετὰ τὸν λάρυγγα, εἶναι ἄλλη τρύπα, ἣτις
 λέγεται Φάρυγξ, καὶ εἶναι ἀρχὴ σωλήνος, ὅς-
 τις λέγεται Οἰσοφάγος. Οὗτος συνέχεται μὲ τὸν
 στόμαχον. Ὁ βῶλος λοιπὸν ἐμβαίνει εἰς τὸν Φάρ-
 ρυγγα, καὶ διὰ μέσου τοῦ οἰσοφάγου, φθάνει εἰς
 τὸν στόμαχον.

Φυσική Ἱστορία.

Οἱ ἄνθρωποι.

Κάθε τι γὰρ ποδεῖχνει τὴν ὑπεροχὴν τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως, καὶ τὴν ἀσύγκριτον διαφορὰν, τὴν ὁποῖαν ἡ ἀγαθότης τοῦ Δημιουργοῦ ἔβαλε μεταξύ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἄλλων ζῶων· ὁ μωρότερος ἄνθρωπος εἶναι ἄξιός να ὀδηγήσῃ τὸ φρονιμώτερον ζῶον. Γὰ ἔργα τῶν ἄλλων ζῶων εἶναι ἀπλῶς μηχανικά, καὶ πάντοτε τὰ αὐτά. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος μεταχειρίζεται διαφορὰς καὶ ποικιλίας εἰς τὰ ἔργα του. Ἔχει ἐπιδεξιότητα εἰς τὸ να σπουδάσῃ τὰς ἐπιστήμας, να καλλιερῆ τὰς τέχνας, καὶ να ἐξετάσῃ ὅλα τὰ ὄντα· διότι ἡ ψυχὴ του εἶναι ἀνεξάρτητος, ἐλευθέρου καὶ ἀθάνατος. Ἡ σφαῖρα τὴν ὁποῖαν κατοικεῖ, εἶναι σκεπασμένη ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας του, καὶ τῶν ἔργων τῶν ἰδίων χειρῶν του. Ἐὰν κανένα πρᾶγμα ἤμπορῆ να μᾶς δώσῃ ἔννοιαν τῆς ἀδυναμίας μας, αὕτη εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεώς του. Ἀνεπιτήδειον ὄν τὸ βρέφος εἰς τὸ να μεταχειρίζεται τὰ ὄργανά του, ἔχει χρεῖαν διαφόρου βοηθείας· εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς ἀθλιότητος, καὶ τῆς ταλαιπωρίας, καὶ εἰς τοὺς πρώτους χρόνους εἶναι τὸ πλέον ἀδύνατον ζῶον.

Ἀφοῦ γεννηθῆ, μεταβαίνει ἀπὸ ἓνα στοιχεῖον εἰς ἄλλο· ἀφοῦ ἔβγῃ ἀπὸ μίαν γλυκεῖαν θερμότητα ἡσυχου ὑγροῦ, τὸ ὁποῖον τὸ ἐπερικύκλονεν, ὑπόκειται εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἀέρος, καὶ παραυτα δοκιμάζει τὸ ἀποτέλεσμα τούτου τοῦ ἔξου-

στοῦ· διότι ὁ αἶρ ἐνεργεῖ ἐπάνω εἰς τὰ νεῦρα τῆς ἐσφρήσεως καὶ τῆς ἀναπνοῆς, καὶ τοῦτο προξενεῖ πταρμόν, ὅστις ὑψώνει τὸ χωρητικὸν τοῦ στήθους, καὶ δίδει ἐλευθερίαν εἰς τὸν αἶρα, διὰ τὰ ἔμβη εἰς τοὺς πνεύμονας. Λί προσβολαὶ τοῦ διαφράγματος σπρώχνουν, εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, τὰ σπλάγχνα τῆς κάτω κοιτίας· καὶ τότε πρώτην φορὰν ξίπτονται τὰ περιττώματα ἔξω ἀπὸ τὰ ἔντερα, καὶ τὸ κάτουρον ἀπὸ τὴν οὐρήθραν· ὅθεν ὁ αἶρ φουσκώνει τοὺς βρόχους τοῦ πνεύμονος, καὶ ἀραιώνεται μέσα εἰς αὐτοὺς, καὶ αἱ ἴνες ἀντενεργοῦσιν ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ ἐλαφρὸν ῥευστόν· καὶ τότε ἀρχίζει τὸ βρέφος ν' ἀναπνέη, καὶ τὰ ἔχη φωνήν. Ἄφου ἀρχίσῃ ἡ ἀναπνοή, δὲν τελειώνει, εἰμὴ μὲ τὸν θάνατον ὥστε ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοή.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Πύρρος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου.

Ὁ περίφημος οὗτος βασιλεὺς, διὰ τὴν γενναίότητα, διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐμπειρίαν, διὰ τὴν ἀνήσυχόν του φιλοδοξίαν, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, εὗρηκε καλὴν τύχην. Ἐσώθη ἀπὸ τὴν ὀρμὴν τῶν Μολοσσῶν, ἢ Ἡπειρωτῶν, οἱ ὅποιοι εἶχαν διώξει ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν πατέρα του Αἰακίδην. Ἀλλ' ὁ Γλαυκίας βασιλεὺς τῆς Ἰλλυρίας, τὸν ἔβαλε πάλιν εἰς τὸν θρόνον· πάλιν ἐξέπεσε, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Πτολεμαῖον βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, τοῦ

ὅποιου ἔλαβε τὴν θυγατέρα, καὶ βοήθειαν, διὰ
να ἐξαναλάβῃ τὸν θρόνον.

Ἡ φιλοδοξία τὸν ἔκαμε νὰ μὴν ἀκούσῃ τὰς
συμβουλὰς τοῦ σοφοῦ Κινέου, ἀλλ' ἐκήρυξε πό-
λεμον κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐνική-
θησαν οἱ Ῥωμαῖοι, φοβηθέντες τοὺς ἐλέφαντας,
ἐπειδὴ δὲν τοὺς εἶχαν ἰδεῖ ἄλλοτε. Εἰς τὴν δευτέ-
ραν νίκην, εἶπε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους του „Ἄλλην
„μίαν τοιαύτην νίκην αἰ κάμωμεν, εἴμεθα ἑλότελα
„ἀφανισμένοι.“ Καὶ ἀληθινὰ, εἰς τὴν τρίτην μά-
χην ἐνικήθη κατὰ κράτος, καὶ παραίτησε τὸν
σκοπὸν νὰ καταστρέψῃ τὴν Ἰταλίαν.

Ἦλθε μὲ πολυάριθμον στρατεύμα ἐναντίον
τῆς Σπάρτης· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε παρευθὺς νὰ
τὴν κτυπήσῃ, ἡ ἀναβολὴ αὕτη τὴν ἔσωσε· διότι
δὲν εἶχε τείχη, οὔτε ἦτον ἐτοιμασμένη εἰς πόλεμον.
Ὅλην τὴν νύκτα, γυναῖκες, ἄνδρες, καὶ παιδία,
ἠγωνίζοντο διὰ νὰ ἐτοιμασθῶσι τὴν αὐγὴν ἦλθαν
οἱ ἐχθροί, ἀλλ' εὗρηκαν χάρακώματα, καὶ οἱ
Σπαρτιάται τοὺς ἐκτύπησαν, καὶ τοὺς ἐσκόρπισαν.
Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπροχώρησεν ὁ Πύρρος μέσα
ἀπὸ τὸ χάρακωμα, καὶ ἐπειδὴ ἐφονεύθη τὸ ἄλο-
γόν του, ἔτρεξαν ὅλοι πρὸς βοήθειάν του, καὶ τότε
ἠκολούθησεν αἱματώδης μάχη. Ὁ Πύρρος νομίσας,
ὅτι ἡ πόλις θέλει παραδοθῆ, ἐπειδὴ ἐφονεύθησαν
πολλοὶ Σπαρτιάται, ἐπρόσταξε νὰ παύσῃ ἡ μάχη.
Ἀλλ' αἰφνηδίως ἐπρόφθασε βοήθεια ἀπὸ τὴν Κό-
ρινθον, καὶ ἀπὸ τὴν Κρήτην. Ὁ Πύρρος λοιπὸν ἀνε-
χώρησε, διὰ νὰ πολεμήσῃ τὸ Ἄργος, ὅπου ἔδειξε
μεγάλην ἀνδρίαν καὶ σταθερότητα. Ἐνας Ἀργεῖος
στρατιώτης τὸν ἐπλήγωσε μὲ τὸ κοντάριον, ὁμῶς

ἀβλαβα· ἐξαγριωθεὶς ὁ Πύρρος, ὤρμησεν ἐναντίον τοῦ στρατιώτου ἢ δυστυχῆς τοῦ στρατιώτου μήτηρ ἐξέριψε μίαν κεραμίδα ἀπὸ τὸ ὕψος ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του· ὁ Πύρρος ἔπεσεν ἀπὸ τὸ ἄλογον, καὶ ἄλλος στρατιώτης τοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν.

Ἱστορία τῆς Γαλλίας.

Ἐποχὴ Δευτέρα.

Ἡ τὶς ἀπὸ τὸν Πιπῖνον ἕως τὸν Οὔγου-
ες Καπέτ, περιέχει διάστημα 236
χρόνων.

Ἐποχὴ Τρίτη.

Ἡ τὶς διαρκεῖ, ἀπὸ τὸν Οὔγουες Καπέτ
ἕως τὸν Φίλιππον Βαλοάν, εἰς διάστη-
μα 341. χρόνων.

Ἐποχὴ Τετάρτη.

Ἡ τὶς διαρκεῖ ἀπὸ τὸν Φίλιππον Βαλο-
άν ἕως τὸν Εἰρήϊκὸν Δ'. εἰς διάστημα
261 χρόνων.

Ἐποχὴ Πέμπτη.

Ἀπὸ τὸν Δ'. Εἰρήϊκον ἕως τὴν ἐπανά-
στασιν τῆς Γαλλίας εἰς διάστημα
203 χρόνων.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Ε'.

Τὰ ὄργανα τῆς τροφῆς.

Ταῦτα περιέχονται εἰς τὸν θώρακα, καὶ εἰς τὴν γαστέρα, ἥτις λέγεται Κάτω Κοιλία. Ταῦτα τὰ δύο λακκώματα χωρίζονται μὲ τὸ διάφραγμα, τὸ ὁποῖον εἶναι μεγάλος μῦς, ἡγουν σύνθετος ἀπὸ ἴνας, αἱ ὁποῖαι ἐρεθιζόμεναι μαζεύονται. Εἰς τὸν θώρακα εἶναι ἡ καρδία, καὶ οἱ πνεύμονες· καὶ εἰς τὴν γαστέρα εἶναι ὁ στόμαχος, τὰ ἔντερα, ἡ σπλήνα καὶ τὸ σικότιον.

Ὁ θώραξ ἀπὸ μέσα σκεπάζεται ἀπὸ ἕνα ὑμενώδη σάκκον, τοῦ ὁποῖου αἱ δύο ἄκραι, ὅταν φθάσωσιν εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ἐνόνονται, καὶ ὑπάγουν κατ' εὐθεΐαν πρὸς τὸ ὀπισθεν μέρος, καὶ οὕτω χωρίζουν τὸν θώρακα εἰς δύο λακκώματα, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν. Ὁ σάκκος οὗτος λέγεται Πλευρά, καὶ τὸ χωρίζον τὰ δύο λακκώματα λέγεται Μεδιάστινον, ἢ Μεσόφραγμα. Ἡ πλευρὰ πάσχει ἐνίοτε φλόγωσιν, καὶ ἡ ἀσθένεια αὕτη λέγεται Πλευριτίς (πλευρόν). Σπανίως πάσχει ἡ πλευρὰ, χωρὶς νὰ μεταδοθῇ ἡ φλόγωσις καὶ εἰς τοὺς πνεύμονας, καὶ νὰ προξενήσῃ τὴν περιπνευμονίαν.

Ἡ γαστήρ σκεπάζεται ἀπὸ μέσα μὲ ὑμενώδη σάκκον, ὅστις λέγεται Περιτόναιον, καὶ σκεπάζει, κατὰ μέρος τὰ εἰς τὴν γαστέρα σπλάγχνα.

Ὁ στόμαχος εἶναι ὡς ἀσκίον, καὶ συνέχεται μὲ τὸν οἰσοφάγον, καὶ κρατεῖ ὅλον τὸν τόπον τὸν λεγόμενον Ἐπιγάστριον, ἡγουν τὸ ἐπάνω μέρος τῆς γαστρὸς, εὐθεὺς μετὰ τὸ διάφραγμα. Ἡ τρύπα,

ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐμβαίνει τὸ φαγητὸν εἰς τὸν στόμαχον, λέγεται Καρδία· καὶ ἡ ταύτης φλόγωσις λέγεται Καρδιαλγία· καὶ ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐμβαίνει ἀπὸ τὸν στόμαχον εἰς τὰ ἔντερα, λέγεται Πυλωρίς· ὁ στόμαχος κρέμεται ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος, καὶ κλίνει πρὸς τὸ δεξιόν.

Τὸ φαγητὸν ἐρεθίζει τὸν στόμαχον· ὅθεν ἀπὸ τοὺς ἀδένας τούτου ἐκβαίνει χυμὸς, λεγόμενος Γαστρικός. Προστούτοις, καὶ ὁ στόμαχος ἐρεθιζόμενος, μαζεύεται, καὶ πάλιν ἀπλώνεται, καὶ τρέχει τρόπον τινὰ τὸ φαγητὸν· συντρέχει καὶ τοῦ στομάχου ἡ θερμότης εἰς τὸ νὰ μεταβάλη τὸ φαγητὸν εἰς ὁμοειδῆ ἀπλὴν ζύμην· διὰ τοῦτο, μετὰ τὸ φαγητὸν, ἐνίοτε κρυώνει ὁ ἄνθρωπος, καὶ λέγουν, ὅτι εἶναι σημεῖον ὑγείας· διότι ἡ θερμότης τοῦ σώματος τρέχει εἰς τὸν στόμαχον, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν χώνευσιν. Εἶναι ὠφέλιμος καὶ ὁ σίελος· ὡς σαπωνώδης· καὶ διὰ τοῦτο, ὅσοι πτύουν συχνὰ, πάσχουν κακοχώνευσίαν, ἀνορεξίαν, καὶ ἄλλα πάθη.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ὁ ἄνθρωπος.

Τὸ βρέφος, εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς, πλέει εἰς ἕνα ὑγρὸν, καὶ δὲν ἀναπνέει, ἀλλὰ μεταξύ τῶν δύο γαστριδίων τῆς καρδίας, εὐρίσκεται μία αὐγοειδῆς τρύπα, καὶ ἀπὸ αὐτὴν περᾶ τὸ αἷμα, καὶ κυκλοφορεῖ εἰς ὅλον τὸ σῶμα, χωρὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, καὶ ἀφοῦ γεννηθῆ, τότε τὸ αἷμα πιάγει τὸν δρόμον τῶν πνευμόνων. Ὁ ἄνθρωπος

ἀνοίγει τὰ ὀμμάτιά του, εὐθὺς ἀφοῦ γεννηθῆ, ὅμως δὲν διακρίνει τίποτε· διότι δὲν τὰ προσηλώνει εἰς κανένα πρᾶγμα· τὸ ὄργανον ἀκόμη εἶναι ἀτελές· δὲν ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται, καὶ νὰ γελά, εἰμὴ μετὰ σαράντα ἡμέρας. Τότε ἀρχίζει νὰ προσηλόνῃ τὰ βλέμματά του εἰς τὰ πλέον λαμπρὰ ἀντικείμενα, καὶ νὰ στρέφῃ συχνὰ τὰ ὀμμάτιά του πρὸς τὸ φῶς, καὶ πρὸς τὰ παράθυρα.

Εὐθὺς ἀφοῦ γεννηθῆ τὸ βρέφος, δὲν πρέπει νὰ τὸ βυζάνουν, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀφίνουν νὰ ἐκβάλλῃ τὰ πρῶτα περιττώματα τοῦ στομάχου· ὅθεν ἄς τὸ κάμουν νὰ καταπίῃ ὀλίγας σταλαγματίας κρασίου μὲ σάκχαρον, καὶ μετὰ δέκα, ἢ δώδεκα ὕρας, ἄς ἀρχίσουν νὰ τὸ βυζάνουν. Μόλις ἀρχίζει νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ νὰ ἀπλόνῃ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας, καὶ εὐθὺς τὸ βάλλουν εἰς τὰ δεσμά, τὸ κεφαλοδένουν, καὶ πολλάκις, τόσον σφιγκτὰ, ὥστε σφίγκονται καὶ τὰ κόκκαλα, καὶ στενοχωρεῖται ὁ ἐγκέφαλος· καὶ τοῦτο προξενεῖ πολλάκις αἰφνίδιον ληθαργίαν καὶ ἐπικίνδυνον. Μὲ τὸ σῶμα του ὅλον τυλιγμένον τὸ δυστυχὲς βρέφος μένει εἰς παντελῆ ἀκίνησίαν· καὶ εἶναι εὐτυχέστατον, ἂν δὲν τὸ σφίγξουν τόσον, ὥστε νὰ μὴν ἠμπορῆ νὰ ἀναπνέῃ. Λέγουν, ὅτι τὸ κάμνουν τοῦτο, διὰ νὰ μὴ γίνωνται στραβὰ τὰ μέλη. Καὶ μὲ ὅλον τοῦτο, ὅπου συνειθίζονται τὰ τοιαῦτα τυλίγματα, ἐκεῖ εὐρίσκονται καὶ πλειότεροι καμπύλοι, στραβοπόδες, κ. τ. λ. Τῶν ἄλλων ζώων τὰ βρέφη δὲν τυλίσσονται, καὶ ὅμως τὰ μέλη των δὲν γίνονται στραβὰ. Ὅσα βρέφη ἔχουσι τὴν ἐλευθερίαν νὰ κινῶσι τὰ μέλη των, γίνονται δυνατώτερα,

παρ' ὅσα τυλίσσονται· διότι ἡ ἔλλειψις τῆς κινήσεως βραδύνει τοῦ σώματος τὴν αὐξήσιν.

Τὰ βρέφη πρέπει νὰ τρέφονται συχνὰ, νὰ βυζάνουν εἰς κάθε δύο ὥρας, καὶ τὴν νύκτα, ὅταν ἐξυπνίζονται. Εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ζωῆς του κοιμάται πολὺ καὶ νύκτα, καὶ ἡμέραν, καὶ φαίνεται, ὅτι ἡ πείνα τὸ ἐξυπνίζει· εἶναι δὲ ὠφέλιμος εἰς αὐτὸ ὁ ὕπνος. Εἰς τὴν κούνιαν, πρέπει νὰ τὸ κουνοῦν ὀλίγον, διὰ νὰ μὴ ταράττεται ὁ ἐγκέφαλος. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ τὸ ἀφίνουν νὰ κοιμάται παρὰ πολὺ, διὰ νὰ μὴ βλαφθῇ ἡ κρανίσις του. Ὅταν ἦναι εἰς τὴν κούνιαν, τὸ φῶς πρέπει νὰ ἦναι ἴσα εἰς τὰ ὀμμάτιά του· διότι, ἂν ἦναι δίπλα, ἀναγκαζόμενον νὰ στρέφῃ τὰ ὀμμάτια πρὸς τὸ φῶς, ἢ μπόρῃ νὰ γένη ἀλλήθωρον. Ἡ τροφή του πρέπει νὰ ἦναι γάλα ἕως εἰς τὸν τέταρτον μῆνα. Εἰς πολλοὺς τόπους τὸ βυζάνουν ἕως εἰς τὸν χρόνον· οἱ ἀγριοὶ τοῦ Καναδά τὸ βυζάνουν ἕως εἰς τὸν ἑβδομον χρόνον.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Φιλοποίμην.

Ὁ περίφημος οὗτος ἀνὴρ, ὁ ἔσχατος τῶν Ἑλλήνων, ἦγον τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν, ἐγεννήθη εἰς τὴν Μεγαλόπολιν τῆς Ἀρκαδίας· ἔλαβε καλὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ μιμηθῇ τὸν Ἐπαμεινώνδην. Εἶχε μερικάς του ἀρετάς, ὅχι ὅμως τὴν ἡμερότητα, φρόνησιν καὶ μετριότητά του. Ἐκ νεαρῆς ἡλικίας ἀγαποῦσε τοὺς πολέμους, ἐκάλλιερ-

γούσεν ὅμως καὶ τὰ χωράφιά του, καὶ ἐξαγόραζε πολλοὺς συμπολίτας του αἰχμαλώτους.

Οἱ Ἀχαιοὶ πολεμοῦντες μὲ τοὺς Σπαρτιάτας, εἶχαν σύμμαχον τὸν Ἀντίγονον βασιλέα τῆς Μακεδονίας· ὁ Φιλοποίμην ἀκίμη νέος, εἰς τὴν μάχην τῆς Σελασίας, ἔτρεξε μὲ τοὺς ἰππείας του, καὶ ἐκτύπησε τοὺς πεζοὺς τῶν ἐχθρῶν, τοὺς ἐνίκησε, καὶ ἡ νίκη αὕτη ἐπροξένησε τὴν παντελῆ τῶν Λακεδαιμονίων ἥτταν. Ὁ Ἀντίγονος ἠρώτησε τὸν Ἴππαρχον Ἀλέξανδρον, διατὶ ἔκαμε τοῦτο τὸ κίνημα, χωρὶς τὴν ἀδείαν του, καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη „Ἐνας νέος, ὀνομαζόμενος Φιλοποίμην ἔκαμε ταύτην τὴν αὐθάδειαν“ τότε εἶπεν ὁ Ἀντίοχος „Ἐπειδὴ ὁ νέος οὗτος εὗρηκεν ἀρμοδίαν περίστασιν, διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν, ἐφέρθη ὡς ἐπιτήδειος στρατηγός· καὶ σὺ, στρατηγέ, ἐφέρθῃς ὡς νέος.“

Ὁ Φιλοποίμην ὑπῆγεν εἰς τὴν Κρήτην, ὅπου ἐγυμνάσθη εἰς τὴν πολεμικὴν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, ἐχειροτονήθη στρατηγός ὅλου τοῦ στρατεύματος. Ὁ Μαχανίδαας, τύραννος τῆς Σπάρτης, εἶχε πολυάριθμον στρατεύμα. Εἰς τὴν μάχην τῆς Μαντινείας, οἱ μισθοφόροι τοῦ Μαχανίδαα ἐφυγάδευσαν τοὺς συμμάχους τοῦ Φιλοποίμενος. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἡ ἀγχίνοιά του ὠφελήθη ἀπὸ τὰ σφάλματα τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὕτως ἐνίκησε λαμπρὰν νίκην, φονεύσας τὸν στρατηγὸν τῶν Λακεδαιμονίων.

Ἦτον ἐβδομῆντα χρόνων ὁ Φιλοποίμην, ὅταν ὁ Δημάρατος, προσωπικῶς ἐχθρός του, ἀπέσπασε τὴν πατρίδα του Μεσσήνην ἀπὸ τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀχαιῶν. Ὁ Φιλοποίμην, μ' ὅλην του τὴν ἀσθένειαν

νειαν, ὑπήγεν ἐναντίον του μὲ ὀλιγωτάτους νέους ἐνίκησεν εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἔπειτα ἦλθαν πολλοὶ βοήθειαι εἰς τὸν ἐχθρόν. Ὁ Φιλοποίμην ἔδειξεν ἀνδραγαθίας· ἀλλὰ, τέλος, ἔπεσεν ἀπὸ τὸν ἵππον, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐφέρθη εἰς τὴν Μεσσήνην, ὅπου, κατὰ προσταγὴν τοῦ Δημάρατος, ἔπιε τὸ κώνειον. Ὅταν ἠκούσθη ὁ θάνατος τοῦ εἰς τὰς πόλεις τῶν Ἀχαιῶν, ὅλοι οἱ νέοι ἠτοιμάσθησαν γὰρ τὸν ἐκδικήσωσιν. Οἱ Μεσσήνιοι ἐζήτησαν συγχώρησιν, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἐζήτησαν τοὺς αἰτίους τοῦ θανάτου· ὁ Δημάρατος λοιπὸν καὶ οἱ σύντροφοὶ του ἐφονεύθησαν ἀφ' ἑαυτῶν.

Πτώσις τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Μέτελλος ἐνίκησε πολλάκις τοὺς Ἕλληνας. Τοῦτον διεδέχθη ὁ Μούμμιος, ὅστις ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς Ἀχαιοὺς, σιμὰ εἰς τὴν Κόρινθον καὶ οὕτως ὑπερίσχυσαν οἱ Ῥωμαῖοι, ὁ Ὑπάτος ἐμβῆκεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐσύναξε τὰς ἀξιολογωτέρας εἰκόνας, καὶ ἀγάλματα, διὰ τὰ τὰ στείλη εἰς τὴν Ῥώμην· ἔκαυσεν ἔπειτα τὴν Κόρινθον, καὶ ἡ πυρκαϊὰ διήρκεσε τρεῖς ἡμέρας. Ἐκτοτε ἡ συμμαχία τῶν Ἀχαιῶν, ἣτις ἐστήριζε τὴν ἀνεξάρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, διελύθη, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔπεσεν ὑποκάτω εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐδῶ τελεῖται ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἱστορία τῆς Γαλλίας.

Ἐποχὴ Ἑκτῆ.

Ἀπὸ τοὺς 1790, ἕως τοὺς 1816.

Εἰς τοὺς 1774. ἐβασίλευσεν ὁ ἰε'. Λουδοβίκος.

Εἰς τοὺς 1784, ἔγινεν εἰς τοὺς Παρισίους ἡ ἐπαγαστάσις τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἀρχόντων, ἀπὸ τοὺς ἑποίους πολλοὶ ἔφυγεν.

1791. — Ὁ βασιλεὺς φεύγει ἀπὸ τοὺς Παρισίους, τὸν πιάνουν, καὶ τὸν φέρουν ὀπίσω. Εἰς τοὺς 1792 καταργεῖται ἡ βασιλεία, καὶ ἀρχισαν γὰ κρίνουν τὸν βασιλέα, καὶ τὸν καταδικάζουσιν εἰς θάνατον.

1799. — Ὁ Βονοπάρτε ὑπάγει καὶ κυριεύει τὴν Αἴγυπτον, ὑπάγει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἐπιστρέφει ἀπρακτος· ἔρχεται εἰς τοὺς Παρισίους, καὶ γίνεται πρῶτος ὑπατος πρὸς καιρὸν, εἶτα διὰ βίου. Κηρύττεται ἔπειτα αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων.

1814. — Νικᾶται ὁ Βονοπάρτε, καὶ πέμπεται ἀπὸ τοὺς συμμάχους εἰς τὴν Ἑλβην· φεύγει ἐκεῖθεν, καὶ εἰς μάχην νικᾶται, καὶ φέρεται εἰς τὴν νῆσον τῆς Ἀγίας Ἑλένης, ὅπου καὶ ἀπέθανε.